

מילון מונחים

אינטרנט (Internet)

רשת עולמית של מחשבים המחוברים ביניהם לשם שיתוף במידע. יש מחשבים שהם שרתים והם נותנים מידע (על השרתים מאוחסנים האתרים) ויש מחשבים המבקשים מידע (כמו המחשבים האישיים שלנו). האינטרנט ידוע גם בשם **WWW**, שהוא קיצור

של **World Wide Web**.

כשאנשים מדברים על האינטרנט, הם למעשה הם מדברים על **WWW**. זה לא בדיוק אותו דבר. האינטרנט הוא רשת תקשורת (תשתית תקשורת) וה-**WWW** הוא אחד השירותים הנפוצים בה. במילים אחרות, **WWW** פועל על גבי האינטרנט.

אנטי וירוס (Anti-Virus)

מערכת אנטי-וירוס (באנגלית - Anti-Virus) הינה תוכנה שנועדה לאתר וירוסי מחשב ולהגן על המחשב מפני פעילותם.

אתר אינטרנט (Website)

אוסף של דפי אינטרנט הנמצאים באותה כתובת. בכל דף מופיע תוכן שונה ומגוון (טקסט, תמונות, סרטי וידאו וקובצי קול).

בלוג (Blog)

הוא אתר אינטרנט שבו נכתבות רשומות ("פוסטים") העוסקות בחוויות, חדשות ומאמרים, לעיונם של גולשי האינטרנט לשם קריאה ובדרך כלל אף לתגובה.

גלילה (Scroll)

הזזה של תוכן על גבי המסך – בדרך כלל למטה/מעלה אבל אפשר גם ימינה/שמאלה – כדי שמידע חדש יופיע והמידע הקודם ייעלם (לא יימחק).

גלישה (Surfing)

הפעלת קישורים בדף אינטרנט ומעבר לדף אחר נקראים גלישה, בדומה לגולשי גלים העוברים מגל לגל. עיון במידע (טקסט, תמונות, קובצי מוזיקה, סרטי וידאו, אנימציות) המוצג בחלון הדפדפן ולחיצה על קישורים המעבירים אתכם לדפים אחרים ולאתרים אחרים.

דואר אלקטרוני (Email)

דוא"ל – דואר אלקטרוני. הודעה אלקטרונית המועברת ממחשב למחשב באמצעות האינטרנט. ההודעה נשלחת בצורת טקסט ואפשר לצרף אליה קבצים מסוגים שונים: מסמכים הכתובים ב-Word, מצגות, תמונות, קובצי מוזיקה או סרטוני וידאו.

דיסק און קי (Disk On Key)

אמצעי אחסון חיצוני של מידע עליו ניתן לשמור קבצים ותיקות לצורך גיבוי או העברה בין מחשבים.

דף הבית (Home Page)

הדף הראשון המוצג כשמפעילים את הדפדפן או הדף הראשון המוצג באתר. מדף הבית של אתר אפשר לגלוש לכל שאר הדפים שבאותו אתר.

דפדפן (Browser)

תוכנה, דוגמת Google Chrome, המשמשת לעיון במידע הנמצא באתרי אינטרנט. דוגמאות נוספות הן אינטרנט אקספלורר ופיירפוקס.

היסטוריה (History)

רשימת האתרים בהם ביקרת לאחרונה.

וירוס מחשב (Virus)

תוכנת מחשב שחודרת למחשב ללא ידיעת המשתמש, וגורמת על פי רוב לשיבושים ולתקלות שונות בהפעלת המחשב. התוכנה עוברת ממחשב למחשב ומריצה פקודות מחשב זדוניות. כיוון שגם וירוס ביולוגי פועל בדרך דומה התקבלה המילה "וירוס" בהקשר זה.

חומרה (Hardware)

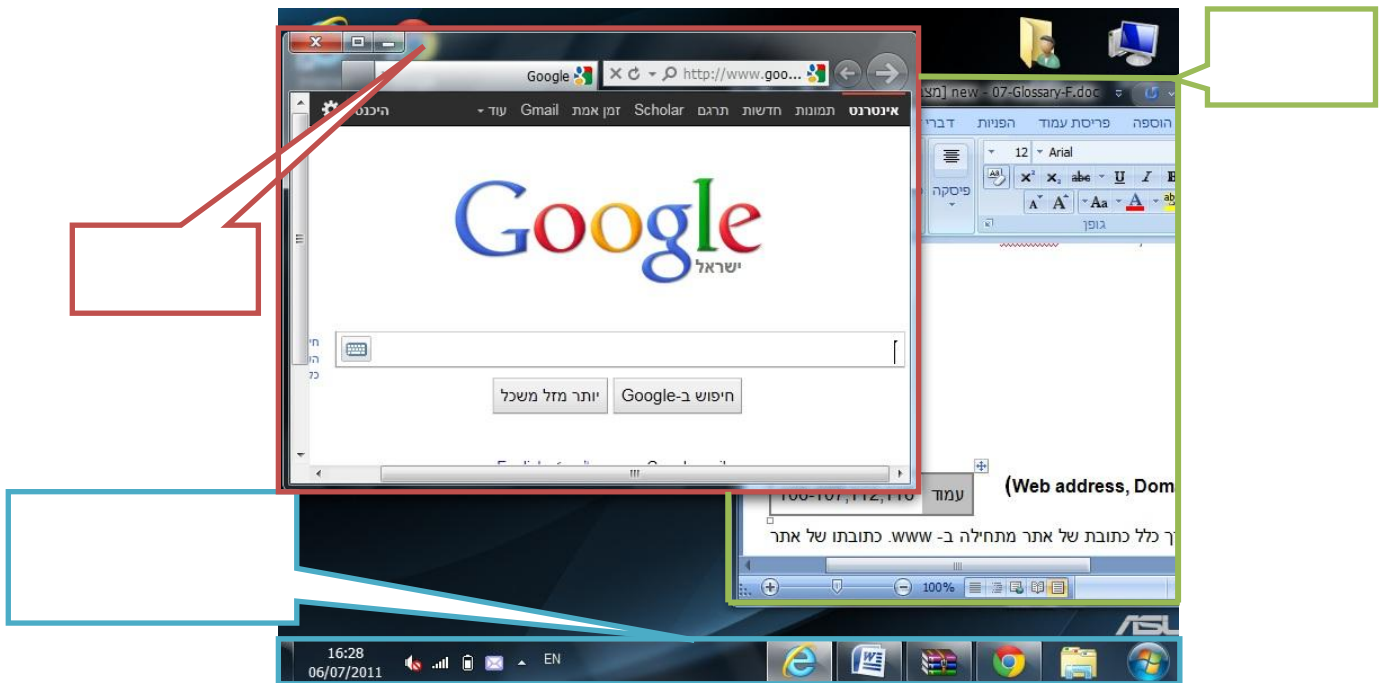
רכיבי המחשב הפיזיים (רשימה חלקית):

חומת אש (Firewall)

מערכת לניטור וחסימת התקשוריות בלתי רצויות דרך רשת התקשורת שהמחשב מחובר אליה. מערכת זו מהווה כיום נדבך חשוב באבטחת המחשב ביחד עם תוכנת אנטי וירוס.

חלון (Window)

אזור תחום במסגרת על מסך המחשב שבו פועלת תכנית לדוגמא:

טלפון חכם (סמארטפון - Smartphone)

מכשיר נייד המשלב יכולות של טלפון סלולרי עם יכולות מתקדמות נוספות, כמו של מחשב כף יד ובהמשך של מחשב לוח, מצלמה משוכללת, מכשיר איתור לווייני ועוד. מרבית הסמארטפונים של ימינו הינם מחשבים לכל דבר ועניין, אשר רכיביהם נדחסו למארז קטן, ואשר מכילים יישום המאפשר למכשיר לבצע שיחות טלפוניה אל מכשירים סלולריים אחרים. בסמארטפון ניתן להתקין יישומים מתקדמים.

כתובת אתר (Web address, Domain or URL)

כתובת של אתר באינטרנט. בדרך כלל כתובת של אתר מתחילה ב-www. כתובתו של

אתר ישראלי בדרך כלל מסתיימת ב-.il.

לדוגמא הכתובת של אתר וואלה היא www.walla.co.il, של מועדון קריאה –

www.read4free.co.il, של טבעלייף – www.tevalife.com. הסיומת [com](http://.com) או [co.il](http://.co.il)

אינן מעידות בהכרח על שפת האתר ולא על בעליו. זה פשוט קיצור של המילה מסחרי

(commercial) באנגלית. בנוסף ישנן סיומות אחרות כמו [net](http://.net) (המשמשת ספקי

אינטרנט-ISPs), [org](http://.org) (המשמשת בד"כ לגופים ללא מטרות רווח) ועוד.

כתובת דואר אלקטרוני

כתובת של תיבת דואר הנמצאת באחד השרתים באינטרנט. הכתובת מורכבת

משלושה חלקים: שם התיבה, הסימן [@](mailto:) ושם השרת. למשל את הכתובת:

info@motke.co.il צריך לקרוא כך: תיבה בשם info אצל (ב) שרת בשם

.motke.co.il

לחיצה על עכבר

לחיצה על לחצן העכבר ושחרורו נועדו:

- לסמן סמל על שולחן העבודה
- להזיז את נקודת הכניסה במסמך Word
- להפעיל לחצן
- להפעיל קישור

בדרך כלל לוחצים על הלחצן השמאלי של העכבר. לפעולות נוספות עם העכבר

לוחצים על הלחצן הימני בעכבר ובחרים אפשרות מהתפריט המוצג.

לחצן אחורה/קדימה (Back/ Forward Button)

לחצנים אלו נמצאים בחלקו העליון של חלון הדפדפן. כשלוחצים על לחצן הקודם (Back), חוזרים לדף שבו הייתם בסדר הגלישה. לחיצה נוספת תחזיר אתכם עוד דף אחורה, עד שתגיעו לדף הראשון שבו התחלתם את הגלישה באותו חלון. כשהלחצן אינו פעיל הוא בצבע אפור. כשלוחצים על לחצן הבא (Forward) מתקדמים אל הדף שבו כבר הייתם בסדר הגלישה. אם הייתם בדף, לחצתם הקודם (Back), אז תוכלו עכשיו ללחוץ הבא (Forward). בשיטה זו תוכלו להתקדם עד הדף האחרון שבו ביקרתם באותו חלון. כשהלחצן אינו פעיל הוא בצבע אפור.

מארז מחשב (Computer Case)

המקום בו מממוקמים חלקי מחשב שונים אשר עוזרים למחשב בעבודתו.

מועדפים (Favorites)

רשימה של אתרים שאתם מקטלגים כדי שתוכלו לגשת אליהם ביתר מהירות. לחיצה על לחצן מועדפים תציג בפניכם את הרשימה.

מחשוב ענן (Cloud Computing)

שירותי מחשוב (ניהול ועיבוד מידע) הניתנים למשתמש באמצעות רשת האינטרנט. התכנים נשמרים בענן וירטואלי (רשת שרתים ומרכזי מחשבים) ונגישים למשתמש מכל מקום ו/או מכשיר כל עוד יש גישה לאינטרנט. אפליקציות לדוגמה המתמחות במחשוב ענן: גוגל דוקס, דרופבוקס (Dropbox).

מחשב (Computer)

מארו שבו נמצאים החלקים הפנימיים של המחשב, שהעיקריים בהם: מעבד (ה"מוח" שמאחורי המחשב), זיכרון ואמצעי אחסון (דיסק, תקליטור).

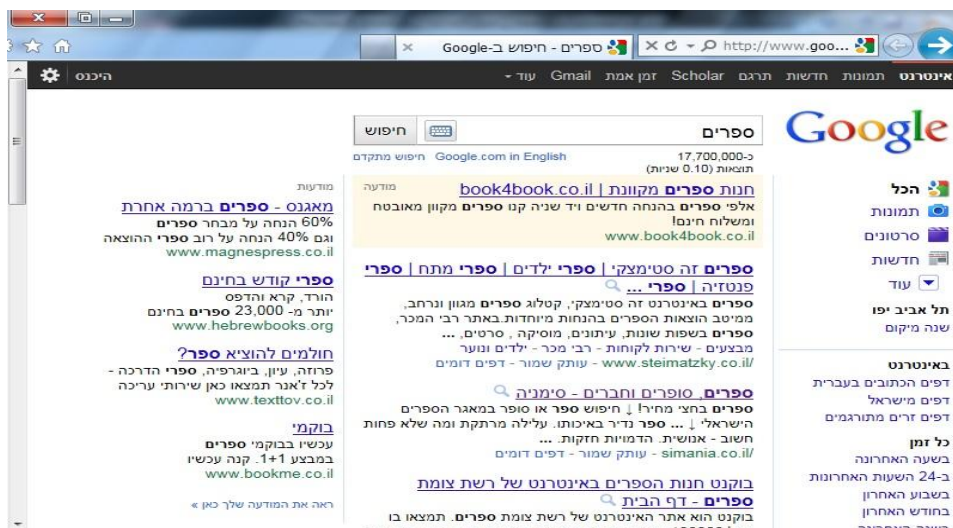

מחשב לוח (Tablet)

מחשב נייד בעיצוב משטח אחד. צג המגע שלו מאפשר לעשות שימוש במחשב בעזרת מגע האצבע, כתחליף לעכבר ומקלדת. המשתמש יכול להזין טקסט למחשב בעזרת מקלדת וירטואלית המוצגת על הצג. ניתן גם לחבר למחשב מקלדת חיצונית.

מנוע חיפוש (Search Engine)

תוכנה הסורקת את האינטרנט ומקטלגת אתרים. כשאתם עורכים חיפוש באחד מאתרי החיפוש, כמו Google, Yahoo! או Bing, מוצגות בפניכם תוצאות החיפוש.

מסך (Monitor)

חומרה. זהו למעשה טלוויזיה, רק בלי מקלט.

מקלדת (Keyboard)

חומרה. כלי שבאמצעותו אנו שולטים במחשב ומקלידים טקסטים.

נגישות (Accessibility)

נגישות היא מידת התאמתה של מערכת לשימושם של אנשים בעלי צרכים מיוחדים

לדוגמה: התאמת המערכת לקצרי רואי, כבדי ראייה או עיוורים היא שיפור

בנגישות המערכת.

ניווט (Navigate)

הפעלת קישורים באתר כדי להגיע למידע המבוקש.

סמל (Icon)

תמונה קטנה המייצגת פקודה (אז היא גם נקראת לחצן, כמו לחצן הדפסה, לחצן

הקודם), קובץ או תכנית. כשלוחצים על הסמל:

- אם הסמל הוא לחצן (פקודה) – הפקודה תבוצע.
- אם הסמל הוא תכנית – הוא יסומן.

▪ אם הסמל הוא קובץ – הקובץ יסומן.

דוגמות לסמלים על שולחן העבודה:

סמן (Cursor)

תמונה קטנה על פני המסך המציינת היכן אתם מצביעים. תנועת העכבר מזיזה את

הסמן. הסמן יכול להופיע במספר צורות וביניהן:

מצביע על מיקום העכבר (לבחירה או הזזה).

מצביע על מיקום קישור (לינק).

כאשר נמצאים על הפינה של החלון.

מיקום סמן העכבר.

מיקום סמן העכבר בו יופיעו התווים שיוקלדו בהמשך.

שעון חול, מורה שהתוכנה נמצאת כרגע בזמן ביצוע משימה (למשל, שמירה או פתיחה). עליכם לחכות עד שהסמן יצא ממצב זה כדי להמשיך.

עכבר (Mouse)

חומרה. אמצעי לשליטה במחשב. את העכבר מניעים בעזרת יד ותנועתו מזיזה את

הסמן על פני המסך. הסבר נוסף בפרק שימוש בעכבר בחוברת 'הכרת המחשב'.

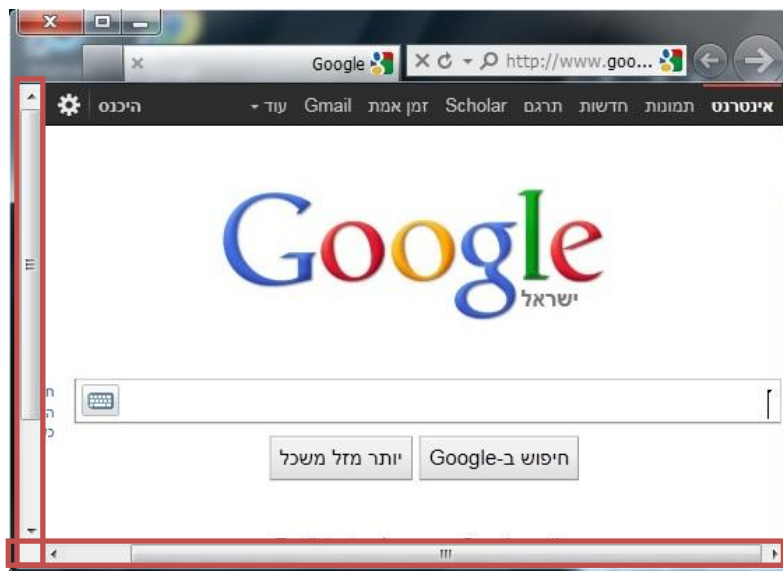

פורום (Forum)

אתר אינטרנט או חלק בו, המשמש לקיום דיונים בנושאים מוגדרים או כלליים. גולשים רשאים לכתוב הודעה בפורום, כהודעה שפותחת דיון בנושא חדש או כתגובה להודעה קיימת.

פסי גלילה (Scroll Bar)

פסי הגלילה מופיעים בצד החלון (פסי גלילה אנכי) או בתחתית החלון (פסי גלילה אופקי).

צ'אט (Chat)

שיחה כתובה מיידית בין אנשים ברשת האינטרנט. פעולה כזאת נקראת בעגת המחשבים העברית לצ'וט.

קיצור דרך (Short Cut)

סמל של תוכנה עם חץ קטן בחלקו התחתון. לחיצה עליו תגרום להפעלת התוכנה. ראו דוגמה לקיצור לתוכנת פיקאסה.

קישור (Link)

טקסט או תמונה בחלון הדפדפן שלחיצה עליו גורמת לפתיחת דף אינטרנט, באותו אתר או באתר אחר. בדרך כלל טקסט שהוא קישור יופיע עם קו תחתון, ותמונה שהיא קישור תופיע עם מסגרת.

כשמציבים את הסמן מעל קישור, הוא הופך ל-

לדוגמא:

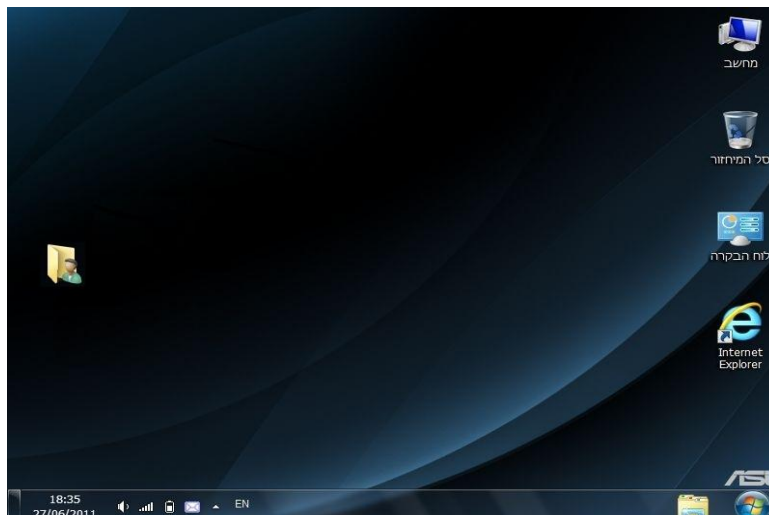
מקולים (Speakers)

חומרה. הרמקולים באים כיחידה נפרדת או כחלק מהמסך (בדומה לטלוויזיה).

שולחן עבודה (Desktop)

הדבר הראשון שרואים לאחר שמפעילים את המחשב. על שולחן העבודה מופיעים כמה סמלים וקיצורי דרך שאפשר להפעיל.

שורת כתובת (Address bar)

שדה ארוך הנמצא בחלון הדפדפן מתחת לסרגל הכלים, היכן שיש לכתוב את כתובת האתר. הקלידו את כתובת האתר בשורת הכתובת והקישו Enter במקלדת כדי להגיע לאתר שאת כתובתו הקלדתם.

www.google.co.il/webhp?hl=iw&tab=Tw

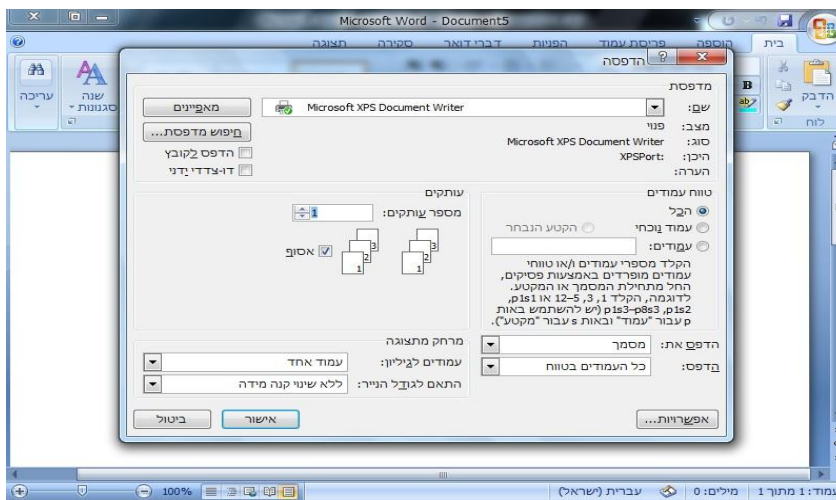
ניתן להגיע לאתרים ע"י חיפוש כללי יותר במנוע החיפוש מבלי להקליד את הכתובת. חיפוש כזה פחות מדויק אך נוח יותר למשתמש.

תוכנה (Software)

תוכנה המותקנת במחשב לצורך ביצוע משימות שהוגדרו לה. לדוגמא: תוכנת Word היא תוכנה לעיבוד תמלילים, open office היא סט של תוכנות חינוכיות שמקבילות לתוכנות ה-office של מיקרוסופט, תוכנת Internet Explorer היא תוכנה לגלישה באינטרנט (דפדפן), תוכנת WhatsApp היא תוכנה למסרים מיידיים ותוכנת Skype היא תוכנה לשיחה ממחשב לסמארטפון (היא גם יכולה לדבר בין מחשב למחשב או בין סמארטפון לסמארטפון).

תיבת דו-שיח (Dialog Box)

חלון שאותו מציגה התוכנה כשהיא זקוקה לנתונים נוספים לביצוע המשימה. למשל, כשאתם מבקשים לפתוח קובץ בתוכנת Word, התוכנה תבקש מכם לציין היכן נמצא הקובץ ומה שמו. צריך לבחור ובכל מקרה בסיועם לחוץ אישור (OK) או על כל לחצן אחר. כל עוד תיבת הדו-שיח מופיעה, התוכנה מחכה להוראות מכם ולכן לא יתרחש דבר.

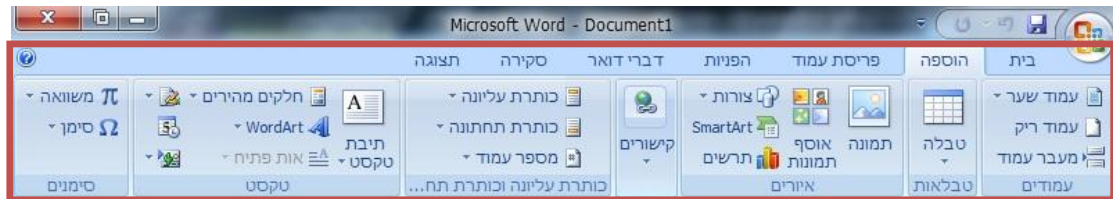
תיבת חיפוש (Search Box)

מלבן, בדרך כלל ריק, בחלון הדפדפן שבו אפשר להקליד מילה או ביטוי שמחפשים. לחיצה על הלחצן בצד תיבת החיפוש (בדרך כלל רשום עליו: חפש, חיפוש, Go או כל ביטוי אחר) תציג בפניכם דף תוצאות בהתאם למילה/ביטוי שהקלדתם.

תפריט (Menu)

סדרה של פקודות הנמצאות בחלק העליון של התוכנה (Word, דפדפן) שמהן אפשר לבחור. לחיצה על פקודה בתפריט תפתח תפריט אנכי עם אפשרויות נוספות לבחירה.

תפריט באתר

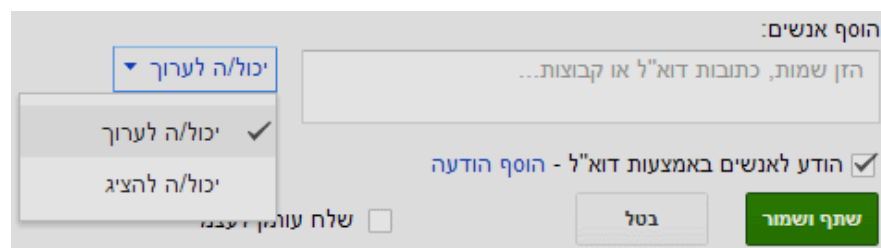
תפריט באתר יכול להיות רשימה של קישורים (טקסט או תמונה) המסודרים בצורה אופקית או אנכית.

תפריט נגלל (Drop Down List)

רשימה של ערכים שמהם צריך לבחור ערך אחד בלבד.

- כשאתם רואים לחצן עם חץ, ייתכן שלא יהיה ערך או יהיה ערך אחד.
- כדי לראות את רשימת הערכים ללחצן זה, יש ללחוץ על חץ מטה.
- כדי לבחור ערך מרשימת הערכים יש ללחוץ עליו באמצעות העכבר.

הערכה פותחה עבור איגוד האינטרנט הישראלי וחברת גוגל ישראל ע"י עמותת תפוח – Appleseeds Academy.
תוכן ערכה זו מורשה לשימוש על פי רישיון [קריאייטיב קומונס](https://www.isoc.org.il) מסוג ייחוס - שיתוף זהה. בייחוס יש לציין כי
"הערכה פותחה עבור איגוד האינטרנט הישראלי וגוגל ישראל ע"י עמותת תפוח והיא ניתנת לצפייה
ולשימוש באתר www.isoc.org.il"